

[Jørgen Jørgensen (Lejre).]

stille en Betragtning som den, det ærede Medlem har gjort, og give den ud for Kendsgerninger, benytte Priser paa Landbrugsvarer i den Maaned, hvor de er lavest, uden at tage Hensyn til, at Priserne for disse Varer nødvendigvis maa falde og ligge lavere en Tid før det almindelige Prisfald, som vil give sig Udtryk i, at Importvareernes Priser kommer ned i et tilsvarende Forhold. Man kan ikke tage Prisforholdet mellem Salgsvarer og de Varer, jeg køber i en bestemt Maaned, og forudsætte, at Importvareprisen og Salgsprisen for Landbrugsvarer vil staa i samme Forhold hele Aaret, selv om Prisfaldet paa Landbrugsvarer vedvarer Aaret ud.

Det viser sig da ogsaa, at alene en saadan Ting som, at Smørprisen i Gaar steg 12 Ø. pr. kg, forrykker Forholdet med de første 20 Mill. Kr.

Denne Opstilling fra det ærede Medlem var en Sandsynlighedsberegning, som ikke var stærkt sagligt underbygget, og som vil vise sig, naar de 12 Maaneder er gaaet, og naar Kendsgerningerne skal kunne fremføres, ikke at kunne holde Stik.

Det ærede Medlem sagde, at den Krise, som Landbruget staar i, ikke er en Gældskrise. Det argumenterede det ærede Medlem meget stærkt imod. Jeg maa sige, at de Grunde, det ærede Medlem anførte deroverfor, synes jeg ikke var fyldestgørende.

Det ærede Medlem siger, at vi har i Dag omtrent den samme Gæld paa Landbruget, procentvis, som vi har haft de sidste hundrede Aar, og mener dermed at godtgøre, at Landbrugets Gæld ikke er i den Grad trykkende, at man kan sige, at det er en Gældskrise.

Nu er der for det første dertil at sige, at ved Siden af den faste Prioritetsgæld, som i Dag — som det ærede Medlem meget rigtigt oplyste — ligger mellem 44 og 45 pCt. af Landbrugets Værdi og altsaa ligger, hvor den har ligget gennem mange Aar, er der den løse Gæld, Vekselgælden og Kautionsgælden, og den er langt større, ogsaa forholdsmæssigt, end den nogen Sinde før har været her i Landet; og det er i høj Grad denne Gæld, der trykker det danske Landbrug.

Men en Ting til burde det ærede Medlem gøre opmærksom paa, naar dette For-

hold omtales, nemlig dette, at den Gæld, der ligger paa det danske Landbrug i dette Øjeblik, er langt mere ulige fordelt, end den nogen Sinde tidligere har været.

Forholdet før 1914 var dette, at vi gennem mange rolige Aar med et nogenlunde stabilt Prismiveau havde jævnt liggende Ejendomspriser, som medførte, at det danske Landbrug havde en jævnt fordelt Prioritetsgæld. Forholdet efter 1914 er dette, at medens Antallet af gældfri Ejendomme er steget forholdsmæssigt betydeligt, er Gælden for Landbruget mere end fordoblet; den samlede Prioritetsgæld er — rent bortset fra den store Veksel- og Kautionsgæld, som jeg lige har omtalt — mere end fordoblet i de sidste 20 Aar.

Det vil altsaa sige, at den mere end fordoblede Gæld paa det danske Landbrug ligger paa et forholdsvis mindre Antal Ejendomme; og med den Indsigt, det ærede Medlem Hr. Duborg har i Landbrugsforhold, ved han, at dette er ikke alene teoretisk, men det er i høj Grad den Virkelighed, man møder ude omkring.

Man kan sige, at dette har ingen Indflydelse paa, om Landbruget kan klare sig eller ej. Jo, det har det i meget høj Grad. Det ærede Medlem kan tage to Ejendomme paa 40 Tdr. Land — og han kan finde disse to Ejendomme omtrent i hvert eneste Sogn i Danmark —, hvoraf den ene er en Ejendom, som den paagældende Ejer har haft i sin Besiddelse fra før 1914, og som muligvis har en Prioritetsgæld paa ca. 10 000 Kr., og den anden er en tilsvarende Ejendom med en Gæld paa ca. 60 000 Kr.

Ejeren af den sidstnævnte har da, foruden at han har 6 Gange saa høj en Prioritetsgæld, sandsynligvis en betydelig højere Rente at skulle svare af de sidste Penge, der staar i hans Ejendom, end Ejeren af den førstnævnte. Det bevirker, at der for Ejerne af disse to Ejendomme vil være en Forskel paa om ved 3 000 Kr. i den Rente, der skal betales om Aaret; og ingen, der kender de virkelige Forhold, vil benægte, at dette bliver afgørende for, om de paagældende kan klare sig i det Erhverv, de staar i.

Man kan ikke med saglige Argumenter afvise Paastanden om, at denne Krise i allerhøjeste Grad er en Gældskrise. Der vil altid, naar vi har været udsat for stærke